Dosarul nr.21r-4/26 Judecătoria Hâncești (sediul Central)
1-25136912-02-21r-13012026 Judecător: Maria GANGANU

D E C I Z I E
în numele Legii

12 august 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursurile declarate de procurorul în Procuratura r-lui Hâncești, Ghenadie BEREGOI și de condamnata BABAN Natalia ***** împotriva Încheierii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21-64/25 din 10 decembrie 2025, prin care a fost respinsă cererea condamnatei BABAN Natalia *****, privind aplicarea prevederile art.10 și 10/1 Cod penal.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 24.09.2025 până la 10.12.2025;
în Curtea de Apel Chișinău, din 13.01.2026 până la 12.08.2026.
Procedura de citare legal executată.

Verificând legalitatea Încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 24 septembrie 2025, condamnata BABAN Natalia ***** a formulat cerere cu privire la aplicarea în privința sa a principiului retroactivității legii penale cu reducerea pedepsei aplicate în temeiul art.10 și art.10/1 Cod penal.

2. *Prin Încheierea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21-64/25 din 10 decembrie 2025,* a fost respinsă cererea condamnatei BABAN Natalia *****, cu privire la aplicarea față de sine a principiului retroactivității legii penale cu reducerea pedepsei aplicate în temeiul art.10 și art.10/1 Cod penal - ca fiind neîntemeiată.

3. *Nefiind de acord cu Încheierea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21-64/25 din 10 decembrie 2025, a declarat recurs procurorul în Procuratura r-lui Hâncești, Ghenadie BEREGOI, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a Încheierii din 10 decembrie 2025, ca fiind neîntemeiata cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.*

În motivarea recursului procurorul a menționat că, BABAN Natalia ***** a fost condamnată prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 06.09.2022, fiind recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În temeiul art.96 alin.(1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost amânată până la împlinirea de către copilul minor al condamnatei a vârstei de 8 (opt) ani. Cauza penală s-a aflat pe rolul instanței de judecată în perioada 09.08.2022 – 06.09.2022.

La momentul înaintării cauzei spre examinare în instanța de judecată, acțiunile condamnatei BABAN Natalia ***** au fost încadrate în baza art.191 alin.(4) Cod penal, și anume pentru „delapidarea averii străine, adică însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui, acțiuni săvârșite în proporții mari”, prejudiciul cauzat fiind în sumă de 299.361 lei.

La momentul pronunțării sentinței de condamnare în privința condamnatei BABAN Natalia, prevederile art.191 Cod penal au fost modificate, după cum urmează: (1) „Delapidarea averii străine, adică sustragerea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui, se pedepsește cu amendă în mărime de până la 850 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu sau fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani. (2) Delapidarea averii străine săvârșită: b) de două sau mai multe persoane; c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile; d) cu folosirea situației de serviciu, se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani. (2/1) Delapidarea averii străine săvârșită de administratorul unei bănci se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani. (2/2) Delapidarea bunurilor de patrimoniu cultural din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic se pedepsește cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani. (3) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(2/2), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani. (4) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărâre de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani.

Prin urmare, acțiunile condamnatei BABAN Natalia ***** urmau a fi reîncadrate în baza art.191 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal, întrucât prejudiciul cauzat, în sumă de 299.361 lei, nu depășește plafonul de 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea Guvernului în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Fapta a fost comisă în anul 2021, iar salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2021, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 923 din 22.12.2020, a fost de 8.716 lei. În consecință, plafonul de 40 de salarii medii era de 348.640 lei, iar prejudiciul de 299.361 lei nu depășea acest cuantum.

Instanța de fond și-a motivat soluția de respingere a cererii condamnatei prin faptul că, la momentul pronunțării sentinței de condamnare de către Judecătoria Bălți (sediul Central), la data de 06 septembrie 2022, modificările operate prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022 pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial nr. 267–273 din 26.08.2022, erau deja în vigoare. Instanța a reținut că, prin aceste modificări, art.191 alin.(4) Cod penal prevedea că acțiunile prevăzute la alin.(1)–(3), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani. În consecință, instanța a apreciat că Judecătoria Bălți a aplicat legea în vigoare la data pronunțării sentinței și a dispus condamnarea în baza art.191 alin.(4) Cod penal.

Totodată, potrivit părții constatatoare a sentinței de condamnare (fila 222 din dosarul penal nr. 1-678/2022, c/p 2022040890), instanța a reținut expres că prejudiciul material efectiv a fost săvârșit în proporții mari, în sensul art.126 alin.(1) Cod penal, fiind în cuantum de 299.361 lei, și că acest prejudiciu nu atinge valoarea de 40 de salarii medii lunare pe economie pentru a fi calificat drept prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Instanța de fond a mai reținut că, chiar dacă ar exista o eroare de drept, aceasta nu poate interveni asupra unei hotărâri definitive și irevocabile decât în condițiile strict prevăzute de legea procesual penală, apreciind că problema invocată de condamnată ar putea fi valorificată printr-o altă procedură judiciară, distinctă de cea reglementată de art.10/1 Cod penal.

Reține acuzarea că potrivit art.10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori care, în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea are efect retroactiv, extinzându-se inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa sau au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. Conform art.10/1 Cod penal, dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a muncii neremunerate în folosul comunității sau a amenzii intervine o lege care prevede unul dintre aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită.

Chiar instanța de fond a reținut că retroactivitatea legii penale presupune existența unei legi penale mai favorabile condamnatului, aplicabilă atunci când, în raport cu pedeapsa aplicabilă, au intervenit maxime speciale mai mici decât cele prevăzute anterior.

În aceste condiții, se apreciază că acțiunile condamnatei BABAN Natalia ***** urmau să fie reîncadrate din art.191 alin.(4) Cod penal în art.191 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal, întrucât prejudiciul cauzat nu depășea plafonul de 40 de salarii medii lunare pe economie prevăzut de lege.

Ca efect al acestei reîncadrări, urma a fi aplicată pedeapsa maximă prevăzută de noua normă de incriminare, respectiv 6 ani închisoare, iar în temeiul art.80/1 Cod penal, pedeapsa urma să fie redusă cu o pătrime, cu stabilirea pedepsei definitive în conformitate cu dispozițiile legale incidente.

4. *Ca urmare a dezacordului cu Încheierea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21-64/25 din 10 decembrie 2025, a declarat recurs condamnata BABAN Natalia *****, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a Încheierii din 10 decembrie 2025, ca fiind neîntemeiata cu aplicarea unei pedepse mai blânde în privința acesteia.*

În motivarea recursului condamnata a menționat că, BABAN Natalia ***** a fost condamnată prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 06.09.2022, fiind recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Prin urmare, consideră că acțiunile condamnatei BABAN Natalia ***** urmau a fi reîncadrate în baza art.191 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal, întrucât prejudiciul cauzat, în sumă de 299.361 lei, nu depășește plafonul de 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea Guvernului în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Fapta a fost comisă în anul 2021, iar salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2021, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 923 din 22.12.2020, a fost de 8.716 lei. În consecință, plafonul de 40 de salarii medii era de 348.640 lei, iar prejudiciul de 299.361 lei nu depășea acest cuantum.

5. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Procurorul, avocatul și condamnata au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.391 Cod de procedură penală, privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, spața deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

6. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia Încheierii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia *de a admite recursurile declarate de avocatul procurorul în Procuratura r-lui Hâncești, Ghenadie BEREGOI și de condamnata BABAN Natalia *****, împotriva Încheierii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21-64/25 din 10 decembrie 2025, cu*

casarea integrală a Încheierii şi pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, din considerentele ce succed.

7. În conformitate cu art.437 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, *(1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

Conform art.448 Cod de procedură penală, *(1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.*

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod procedură penală, „Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *admite recursul*, *casând hotărârea, parțial sau integral*, şi ia una din următoarele soluții, *rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului ”.*

Conform art.450 Cod procedură penală, *(1) Instanța de recurs, soluționând recursul, rezolvă şi chestiunile complementare prevăzute în art.416, aplicându-le în mod corespunzător.*

Potrivit art.451 Cod procedură penală, *procedura de rejudecare şi limitele acesteia se reglementează de prevederile art.436, care se aplică în mod corespunzător.*

Conform art.441 alin.(2) Cod procedură penală, "*Instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444, însă ea este obligată ca, înafara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs”.*

Reieşind din prevederile art.436 alin.(1), (2) Cod procedură penală, *(1) Procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfăşoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. (2) Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sânt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.*

Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptate împotriva sa.

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „*procesul penal se desfăşoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod”. În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului.* Conform art.20 al Constituției Republicii Moldova, *orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătoreşti atunci când drepturile, libertățile şi interesele acesteia au fost violate*.

Art.1 Cod procedură penală, stipulează că, „*procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătoreşti cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfăşurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârşite, astfel ca orice*

persoană care a săvârşit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată".

În conformitate cu art.469 alin.(1), pct.14) Cod de procedură penală, (1) La executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: *14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 10/1 Cod penal), precum şi excluderii din hotărârea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată.*

Potrivit prevederilor art.471 alin.(1) Cod de procedură penală, care stabilește că chestiunile specificate art.469 alin.(1) pct.5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 și 267 Cod de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

Alin.(2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) și 18) poate servi și cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art.266 alin.(3) Cod de executare.

8. În conformitate cu prevederile art.10 Cod penal al Republicii Moldova, *(1) Legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârşit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. (2) Legea penală care înăspreşte pedeapsa sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvârşirea unei infracţiuni nu are efect retroactiv.*

Astfel, prin efect retroactiv al legii penale se înțelege calitatea de extindere a acțiunii legii penale asupra persoanelor care au săvârșit diverse fapte înainte de intrarea în vigoare a acestei legi.

Retroactivitatea este strict limitată de lege. În corespundere cu prevederile alin.(1) art.10 Cod penal, legea obține calitatea de retroactivitate în trei situații: a) în cazul înlăturării caracterului infracțional al faptei; b) în caz de ușurare a pedepsei; c) în alte moduri care ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea.

Activitatea infracțională se înlătură prin metoda decriminalizării, adică prin excluderea faptei infracționale din rândul celor incriminate.

Uşurarea pedepsei se efectuează prin *transferarea infracţiunii dintr-o categorie gravă în alta mai puţin gravă, prin micşorarea termenului minimal şi a celui maximal al pedepsei, prin înlocuirea în sancţiunea normei a tipului pedepsei cu una mai uşoară, prin excluderea din sancţiunea alternativă a pedepsei mai grave sau a celei complementare, prin modificări de legislaţie ce au loc în procesul depenalizării pedepselor*.

Prin alte moduri, care ameliorează situaţia persoanei vinovate, trebuie de înţeles prevederile noii legi, care este mult mai favorabilă pentru persoana vinovată, cum ar fi, îmblânzirea regimului de ispăşire a pedepsei cu închisoarea, extinderea temeiurilor pentru liberarea condiţionată înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, reducerea termenelor de prescripţie şi de stingere a antecedentelor penale, amânarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi pentru cele cu copii în vârstă de până la 8 ani etc.

Conform prevederilor art.10/1 Cod penal, *dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a muncii neremunerate în folosul comunităţii sau a amenzii, a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancţiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depăşeşte maximul prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârşită. Dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detenţiune pe viaţă şi până la executarea ei, a intervenit o lege care prevede pentru aceeaşi faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detenţiunii pe viaţă se înlocuieşte cu maximul pedepsei închisorii, prevăzută de legea nouă pentru acea infracţiune. Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunităţii sau a amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu munca neremunerată în folosul comunităţii, dacă nu sunt interdicţii pentru aplicarea acesteia, fără a se putea depăşi maximul prevăzut de legea nouă. Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu amendă, fără a se depăşi maximul prevăzut în legea nouă. Ţinându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunităţii sau, după caz, a amenzii poate fi înlăturată în întregime sau în parte. Pedepsele complementare, măsurile de siguranţă neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă mai favorabilă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de această lege. Dacă o dispoziţie din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispoziţiilor alin.(1)– (4). Dacă fapta pentru care persoana execută pedeapsa nu se mai consideră infracţiune în conformitate cu prevederile legii noi, ci constituie o contravenţie, sancţiunea contravenţională nu se mai aplică, indiferent de categoria şi mărimea sancţiunii prevăzute. În cazul în care, în temeiul efectului retroactiv al legii penale, se impune recalificarea faptei stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, instanţa de judecată, soluţionând chestiunea privind executarea hotărârii respective, va recalifica fapta şi va aplica pedeapsa prin fixarea maximului sancţiunii prevăzute de legea penală mai favorabilă condamnatului, dacă pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă este mai mare decât maximul prevăzut de legea penală nouă, sau va menţine pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă.*

Raportând circumstanțele cauzei la normele de drept incidente, Colegiul penal constată că instanța de fond a interpretat și aplicat eronat dispozițiile art.10 Cod penal, precum și ale art.469 alin.(1) pct.14) Cod de procedură penală, ceea ce a condus la respingerea neîntemeiată a cererii condamnatei privind aplicarea legii penale mai favorabile. Prin urmare, încheierea contestată nu poate fi menținută, fiind pasibilă de casare.

9. Din materialele cauzei, Colegiul penal reține că, prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) nr.1-678/2022 din 06 septembrie 2022, BABAN Natalia ***** a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Totodată, în temeiul art.96 alin.(1) Cod penal, instanța de fond a dispus amânarea executării pedepsei cu închisoarea aplicate condamnatei BABAN Natalia ***** până la împlinirea de către copilul minor al acesteia a vârstei de 8 ani.

Colegiul penal reține că, prin Legea nr.247 din 29 iulie 2022 pentru modificarea unor acte normative, intrată în vigoare la data de 26 august 2022, legiuitorul a intervenit asupra dispozițiilor art.191 Cod penal, modificând criteriile de delimitare dintre variantele agravante ale infracțiunii de delapidare a averii străine.

Astfel, anterior modificărilor legislative operate prin Legea nr.247/2022, dispozițiile art.191 alin.(4) și alin.(5) Cod penal stabileau răspunderea penală pentru acțiunile prevăzute la alin.(1)–(3) ale aceluiași articol, săvârșite, respectiv, ***în proporții mari*** și ***în proporții deosebit de mari***, noțiuni determinate prin raportare la prevederile art.126 Cod penal.

Ulterior, prin modificările introduse prin Legea nr.247/2022, legiuitorul a renunțat la criteriul general al „proporțiilor mari" și „proporțiilor deosebit de mari" ca element determinant pentru aplicarea alin.(4) și alin.(5) ale art.191 Cod penal, instituind criterii valorice distincte și expres determinate.

Potrivit noii reglementări, varianta agravată prevăzută de art.191 alin.(4) Cod penal este incidentă numai în cazul în care *valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea Guvernului în vigoare la momentul săvârșirii faptei*, iar alin.(5) al aceluiași articol este aplicabil doar în situația depășirii pragului de 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate.

În același timp, prin aceeași lege au fost modificate și prevederile art.126 Cod penal, fiind redefinită noțiunea de „proporții mari", aceasta reprezentând valoarea bunurilor sau a pagubei care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea Guvernului în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prin urmare, după intrarea în vigoare a Legii nr.247/2022, simpla existență a unui prejudiciu calificat drept „în proporții mari" în sensul art.126 Cod penal nu mai este suficientă pentru aplicarea dispozițiilor art.191 alin.(4) Cod penal. Pentru incidența acestei variante agravante este necesară întrunirea unei condiții suplimentare, și anume depășirea pragului valoric de 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate.

Astfel, modificarea legislativă menționată a restrâns sfera de aplicare a art.191 alin.(4) Cod penal, determinând ca faptele care nu ating plafonul valoric prevăzut de această normă să fie analizate prin prisma dispozițiilor art.191 alin.(2) Cod penal, care prevede limite de pedeapsă mai reduse.

În aceste condiții, Colegiul penal apreciază că modificările introduse prin Legea nr.247/2022 constituie o lege penală mai favorabilă în sensul art.10 Cod penal, întrucât acestea restrâng aplicabilitatea unei variante agravante a infracțiunii și permit recalificarea juridică a faptelor într-o normă penală care prevede o sancțiune mai blândă.

Or, efectul retroactiv al legii penale mai favorabile nu se limitează doar la situațiile în care legiuitorul reduce limitele de pedeapsă prevăzute de norma de incriminare, ci se aplică ori de câte ori noua reglementare conduce la ameliorarea situației juridice a persoanei condamnate, inclusiv atunci când modificările legislative influențează condițiile de existență ale unei variante agravante și impun schimbarea încadrării juridice a faptei.

10. În continuare, Colegiul penal reține că, la data pronunțării Sentinței Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 06 septembrie 2022, modificările operate prin Legea nr.247 din 29 iulie 2022 erau deja în vigoare, acestea producând efecte juridice începând cu data de 26 august 2022.

Respectiv, la momentul soluționării cauzei penale de către instanța de fond, dispozițiile art.191 Cod penal în redacția modificată prin Legea nr.247/2022 făceau parte din legislația penală în vigoare și urmau a fi aplicate la stabilirea încadrării juridice a faptelor imputate condamnatei.

Din conținutul Sentinței Judecătoriei Bălți (sediul Central) nr.1-678/2022 rezultă că instanța de fond a stabilit că prejudiciul material cauzat prin acțiunile condamnatei constituie suma de 299.361 lei, apreciind că acesta reprezintă un prejudiciu în proporții mari în sensul art.126 Cod penal.

Totodată, instanța de fond a menționat expres că valoarea prejudiciului cauzat nu atinge pragul de 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, necesar pentru aplicarea dispozițiilor art.191 alin.(4) Cod penal în redacția Legii nr.247/2022.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr.923 din 22 decembrie 2020 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2021, salariul mediu lunar pe economie pentru anul săvârșirii faptei constituia 8.716 lei.

Prin urmare, pragul valoric prevăzut de art.191 alin.(4) Cod penal pentru anul 2021 constituia suma de 348.640 lei (8.716 lei × 40).

Or, prejudiciul stabilit în prezenta cauză, în cuantum de 299.361 lei, nu depășește această limită valorică, fapt ce exclude existența elementului circumstanțial prevăzut de art.191 alin.(4) Cod penal.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal constată că, deși modificările legislative introduse prin Legea nr.247/2022 erau deja în vigoare la data pronunțării sentinței de condamnare, instanța de fond a menținut încadrarea juridică a faptelor în baza art.191 alin.(4) Cod penal, deși circumstanțele de fapt stabilite prin aceeași sentință nu confirmau existența condiției valorice necesare pentru aplicarea acestei norme.

Astfel, se constată existența unei neconcordanțe între situația de fapt stabilită prin Sentința de condamnare și norma de drept penal aplicată, întrucât prejudiciul reținut de instanță corespundea criteriilor prevăzute de art.191 alin.(2) Cod penal, iar nu variantei agravante prevăzute de alin.(4) al aceluiași articol.

Colegiul penal subliniază că această situație nu reprezintă o problemă privind reducerea pedepsei în temeiul art.10/1 Cod penal, ci privește aplicarea efectului retroactiv al legii

penale mai favorabile prevăzut de art.10 Cod penal și necesitatea restabilirii concordanței dintre situația juridică a condamnatei și prevederile legii penale aplicabile.

În acest sens, dispozițiile art.10/1 Cod penal reglementează o situație distinctă, și anume cazul în care, *după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei, intervine o lege penală care stabilește pentru aceeași infracțiune un maxim special de pedeapsă mai redus.*

Or, în prezenta cauză nu este vorba despre o lege penală intervenită ulterior condamnării definitive, ci despre aplicarea efectului unei legi penale mai favorabile care era deja în vigoare la momentul examinării cauzei penale de către instanța de fond, dar care nu a fost aplicată corespunzător la stabilirea încadrării juridice.

Prin urmare, Colegiul penal constată că situația dedusă judecății nu intră sub incidența prevederilor art.10/1 Cod penal, ci a dispozițiilor art.10 Cod penal, care consacră principiul aplicării retroactive a legii penale mai favorabile.

Potrivit art.10 alin.(1) Cod penal, *legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori care, în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea are efect retroactiv, aplicându-se inclusiv persoanelor care execută pedeapsa*.

În accepțiunea acestei norme, ameliorarea situației juridice a persoanei condamnate poate rezulta inclusiv din modificarea condițiilor de aplicare a unei norme de incriminare, restrângerea sferei de incidență a unei variante agravante și recalificarea juridică a faptei într-o normă penală mai favorabilă.

În consecință, Colegiul penal apreciază că modificările introduse prin Legea nr.247/2022 impun aplicarea dispozițiilor art.10 Cod penal și recalificarea juridică a faptelor pentru care BABAN Natalia ***** a fost condamnată, întrucât menținerea încadrării juridice potrivit art.191 alin.(4) Cod penal ar conduce la păstrarea unei agravări a situației juridice a condamnatei, contrar principiului aplicării legii penale mai favorabile.

11. În continuare, Colegiul penal reține că, având în vedere efectul retroactiv al legii penale mai favorabile prevăzut de art.10 Cod penal, faptele pentru care BABAN Natalia ***** a fost condamnată urmează a fi recalificate juridic din prevederile art.191 alin.(4) Cod penal în prevederile art.191 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal, în redacția Legii nr.247 din 29 iulie 2022.

Or, din circumstanțele de fapt stabilite prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) nr.1-678/2022 din 06 septembrie 2022 rezultă că acțiunile condamnatei au constat în delapidarea averii străine, faptă săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu folosirea situației de serviciu.

Astfel, prejudiciul material cauzat în cuantum de 299.361 lei nu întrunește condiția valorică necesară pentru existența variantei agravate prevăzute de art.191 alin.(4) Cod penal, însă corespunde criteriilor prevăzute de art.191 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal, care incriminează delapidarea averii străine săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu folosirea situației de serviciu.

Prin urmare, Colegiul penal constată că încadrarea juridică corectă a faptelor condamnatei BABAN Natalia *****, prin aplicarea efectului retroactiv al legii penale mai

favorabile, este cea prevăzută de art.191 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal, în redacția Legii nr.247 din 29 iulie 2022.

Potrivit dispozițiilor art.191 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal, fapta de delapidare a averii străine săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu folosirea situației de serviciu se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

12. Totodată, Colegiul penal reține că, la examinarea cauzei penale în prima instanță, BABAN Natalia ***** a beneficiat de procedura simplificată prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală – judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Din conținutul Sentinței Judecătoriei Bălți (sediul Central) rezultă că inculpata a recunoscut integral faptele imputate, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, iar instanța a admis cererea și a examinat cauza în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală.

În aceste condiții, la stabilirea pedepsei urmează a fi aplicate și prevederile art.80/1 alin.(1) Cod penal, potrivit cărora, *în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru pedeapsa cu închisoarea se reduc cu o pătrime.*

Prin urmare, raportând limitele de pedeapsă prevăzute de art.191 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal, respectiv de la 2 la 6 ani închisoare, la prevederile art.80/1 alin.(1) Cod penal, rezultă că limitele reduse ale pedepsei sunt cuprinse între 1 an și 6 luni și 4 ani și 6 luni închisoare.

La stabilirea cuantumului concret al pedepsei, Colegiul penal ține cont de prevederile art.61 Cod penal, potrivit cărora pedeapsa penală reprezintă o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de către alte persoane.

În acest sens, Colegiul penal ia în considerare natura și gradul prejudiciabil al infracțiunii comise, circumstanțele concrete ale cauzei, valoarea prejudiciului cauzat, atitudinea procesuală a condamnatei, precum și datele ce caracterizează persoana acesteia.

Colegiul penal reține că BABAN Natalia ***** a recunoscut vinovăția, a acceptat examinarea cauzei în procedură simplificată, contribuind astfel la soluționarea cu celeritate a cauzei penale.

Totodată, Colegiul penal ia în considerare circumstanțele personale ale condamnatei, inclusiv faptul că aceasta are un copil minor, împrejurare care, deși nu înlătură răspunderea penală, constituie un element relevant la individualizarea sancțiunii.

În același timp, Colegiul penal ține cont de faptul că prejudiciul cauzat este unul considerabil, însă cuantumul acestuia a fost stabilit și individualizat în cadrul cauzei penale, iar fapta urmează a fi sancționată în limitele noii încadrări juridice.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal apreciază că aplicarea pedepsei la limita minimă prevăzută de legea penală, redusă în condițiile art.80/1 Cod penal, este suficientă și proporțională pentru atingerea scopului prevăzut de art.61 Cod penal.

Astfel, Colegiul penal consideră necesar de a-i aplica condamnatei BABAN Natalia ***** pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

13. La stabilirea modalității de executare a pedepsei, Colegiul penal reține că, prin Încheierea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) nr.21-14/2024 din 12 decembrie 2024, a fost admis demersul Biroului de Probațiune Rîșcani, dispunându-se trimiterea condamnatei BABAN Natalia ***** pentru executarea părții neexecutate a pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 06 septembrie 2022, și anume pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, în temeiul art.96 alin.(3) lit.c) Cod penal.

Respectiva încheiere a fost menținută prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Nord nr.21rji-51/25 din 27 martie 2025.

Colegiul penal reține că, potrivit procesului-verbal de reținere, BABAN Natalia ***** a fost reținută la data de 16 mai 2025 în vederea executării pedepsei stabilite, fiind ulterior încarcerată în instituția penitenciară nr.7 Rusca, unde se află în prezent.

Având în vedere că, prin prezenta decizie, pedeapsa aplicată condamnatei este stabilită ca urmare a recalificării juridice a faptei prin aplicarea legii penale mai favorabile, iar executarea acesteia urmează a avea loc în regim privativ de libertate, Colegiul penal consideră necesar ca termenul executării pedepsei să fie calculat din momentul privării efective de libertate a condamnatei, astfel, termenul pedepsei urmează a fi calculat din data de 16 mai 2025.

Această soluție este determinată de necesitatea asigurării continuității executării pedepsei și evitării unei executări repetate a aceleiași perioade de detenție, perioada efectiv executată de condamnată în baza hotărârii anterioare urmând a fi dedusă din termenul noii pedepse stabilite.

Colegiul penal apreciază că această modalitate de calcul corespunde principiilor generale ale executării pedepselor penale și asigură respectarea drepturilor persoanei condamnate, întrucât recalificarea juridică a faptei și reducerea pedepsei nu pot avea drept consecință ignorarea perioadei deja executate în baza unei hotărâri judecătorești executorii.

14. Referitor la argumentele instanței de fond expuse în Încheierea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr.21-64/25 din 10 decembrie 2025, prin care s-a respins cererea condamnatei BABAN Natalia *****, Colegiul penal constată că acestea nu pot fi reținute.

Instanța de fond a apreciat că prevederile art.10/1 Cod penal nu sunt aplicabile, întrucât modificările operate prin Legea nr.247/2022 erau deja în vigoare la momentul pronunțării Sentinței Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 06 septembrie 2022.

Colegiul penal consideră că acest raționament pornește de la o interpretare restrictivă a situației juridice deduse examinării.

Or, problema supusă examinării nu constă în reducerea pedepsei în limitele art.10/1 Cod penal ca urmare a intervenirii unei legi ulterioare condamnării definitive, ci în aplicarea efectului retroactiv al legii penale mai favorabile și în înlăturarea consecințelor unei încadrări juridice care nu corespundea cerințelor legii penale aplicabile.

În acest sens, faptul că modificările legislative erau deja în vigoare la data pronunțării sentinței nu exclude aplicarea art.10 Cod penal, ci, dimpotrivă, demonstrează că norma penală mai favorabilă trebuia avută în vedere la stabilirea răspunderii penale a condamnatei.

Menținerea încadrării juridice potrivit art.191 alin.(4) Cod penal, în condițiile în care însăși situația de fapt stabilită prin sentință excludea existența pragului valoric prevăzut de această normă, ar conduce la perpetuarea unei agravări nejustificate a situației juridice a condamnatei.

Prin urmare, Colegiul penal constată că instanța de fond a aplicat eronat normele de drept material, limitând în mod nejustificat analiza la prevederile art.10/1 Cod penal, fără a examina incidența art.10 Cod penal și posibilitatea remedierii situației juridice a condamnatei în procedura prevăzută de art.469 alin.(1) pct.14) Cod de procedură penală.

Potrivit acestei norme procesual-penale, instanța este competentă să soluționeze chestiuni privind liberarea de pedeapsă sau ușurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori care ameliorează în alt mod situația condamnatului.

Astfel, cadrul procesual instituit de art.469 alin.(1) pct.14) Cod de procedură penală permite examinarea unei asemenea situații și aplicarea efectului legii penale mai favorabile chiar și după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

În consecință, Colegiul penal conchide că Încheierea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr.21-64/25 din 10 decembrie 2025 urmează a fi casată integral, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea condamnatei BABAN Natalia ***** privind aplicarea prevederilor art.10 Cod penal urmează a fi admisă.

Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, Colegiul Penal va admite recursurile declarate de procurorul în Procuratura r-lui Hâncești, Ghenadie BEREGOI și de condamnata BABAN Natalia *****, împotriva Încheierii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21-64/25 din 10 decembrie 2025, casează integral această Încheiere, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

15. Conducându-se de prevederile art.art.447, 448, art.449 alin.(1) pct.2) lit.b), art.469-471, Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admit recursurile declarate de procurorul în Procuratura r-lui Hâncești, Ghenadie BEREGOI și de condamnata BABAN Natalia *****.

Se casează integral Încheierea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 21-64/25 din 10 decembrie 2025, se rejudecă cauza și se pronunță o nouă Hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se admite cererea condamnatei BABAN Natalia *****, privind aplicarea prevederilor art.10 Cod penal.

Acțiunile condamnatei BABAN Natalia *****, pentru care aceasta a fost condamnată prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) nr.1-678/2022 din 06 septembrie 2022, încadrate juridic în baza art.191 alin.(4) Cod penal al Republicii Moldova, se recalifică, prin

aplicarea prevederilor art.10 Cod penal, în baza art.191 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal, în redacția Legii nr.247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022.

Se recunoaște vinovată BABAN Natalia ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal al Republicii Moldova și, prin aplicarea prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală și art.80/1 alin.(1) Cod penal, i se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Termenul executării pedepsei aplicate condamnatei BABAN Natalia ***** urmează a fi calculat din data reținerii acesteia – 16 mai 2025.

În rest, dispozițiile Sentinței Judecătoriei Bălți (sediul Central) nr.1-678/2022 din 06 septembrie 2022 se mențin fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Andrei CAZACICOV**

Vitalie BUDECI